

ÕPETAJA PALK JA HARIDUSKULUD?

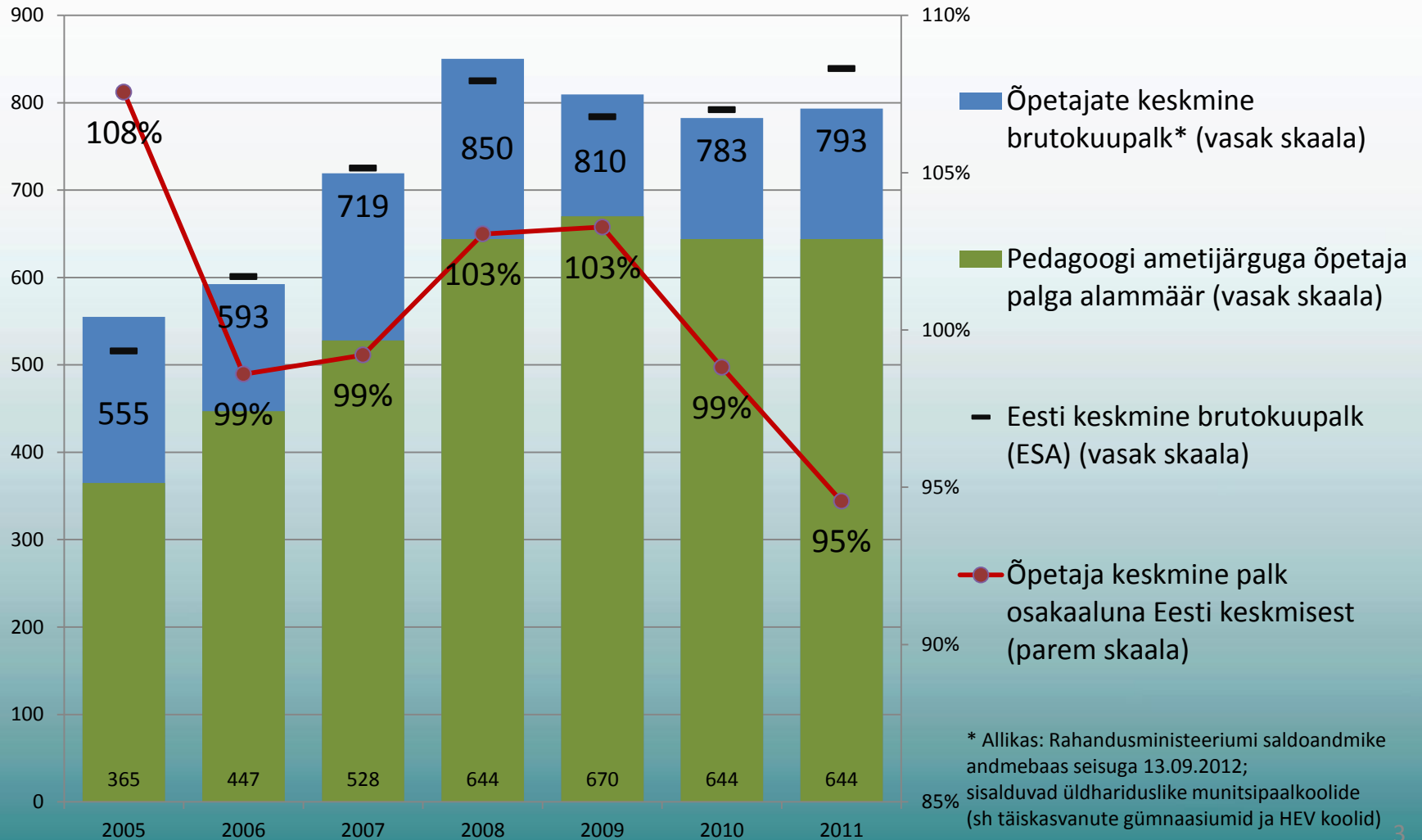
**Piret Sapp, nõunik
Haridus- ja Teadusministeerium**

**Omavalitsusfoorum
30.11.2012 Tallinn**

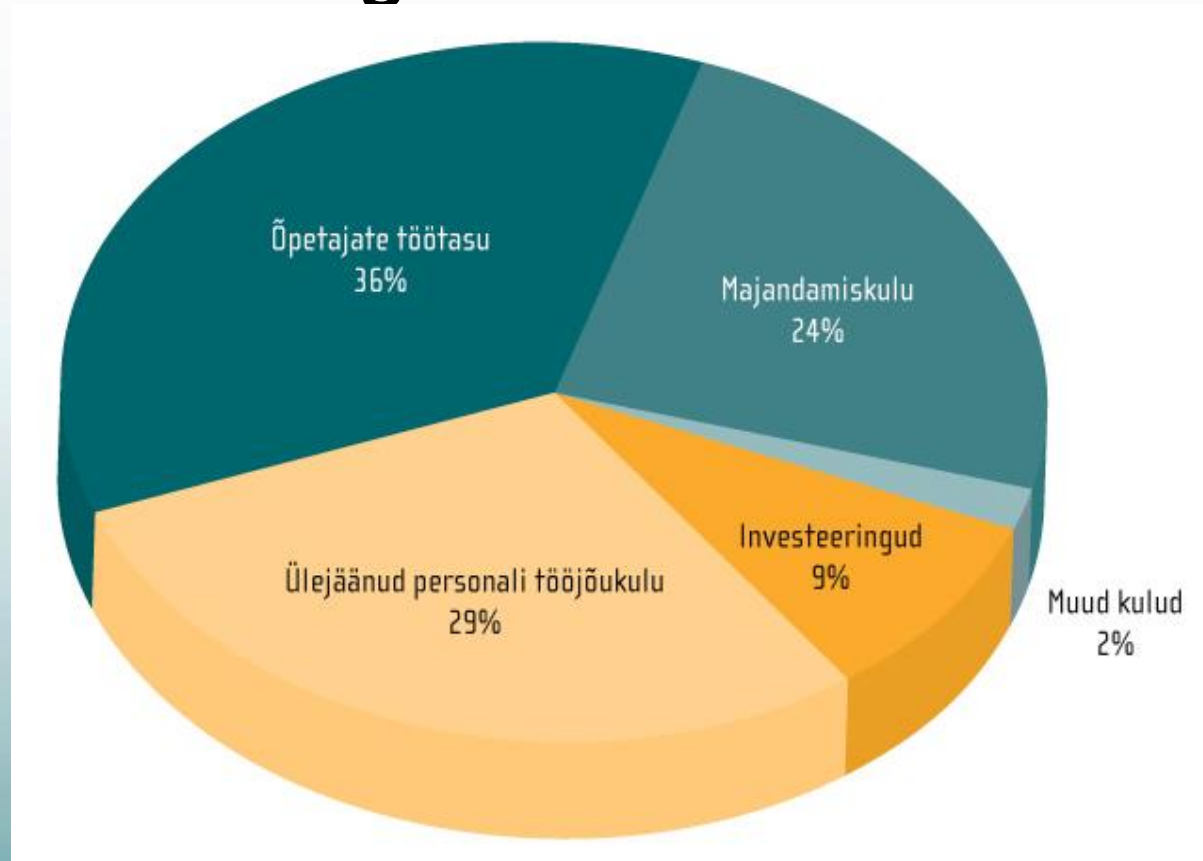
MIKS VAJAME MUUTUSI?

Õpetaja keskmine palk

väheneb võrreldes riigi keskmisega

Kui õpetaja palga osakaal üldhariduskuludest oleks nagu Soomes 52%...

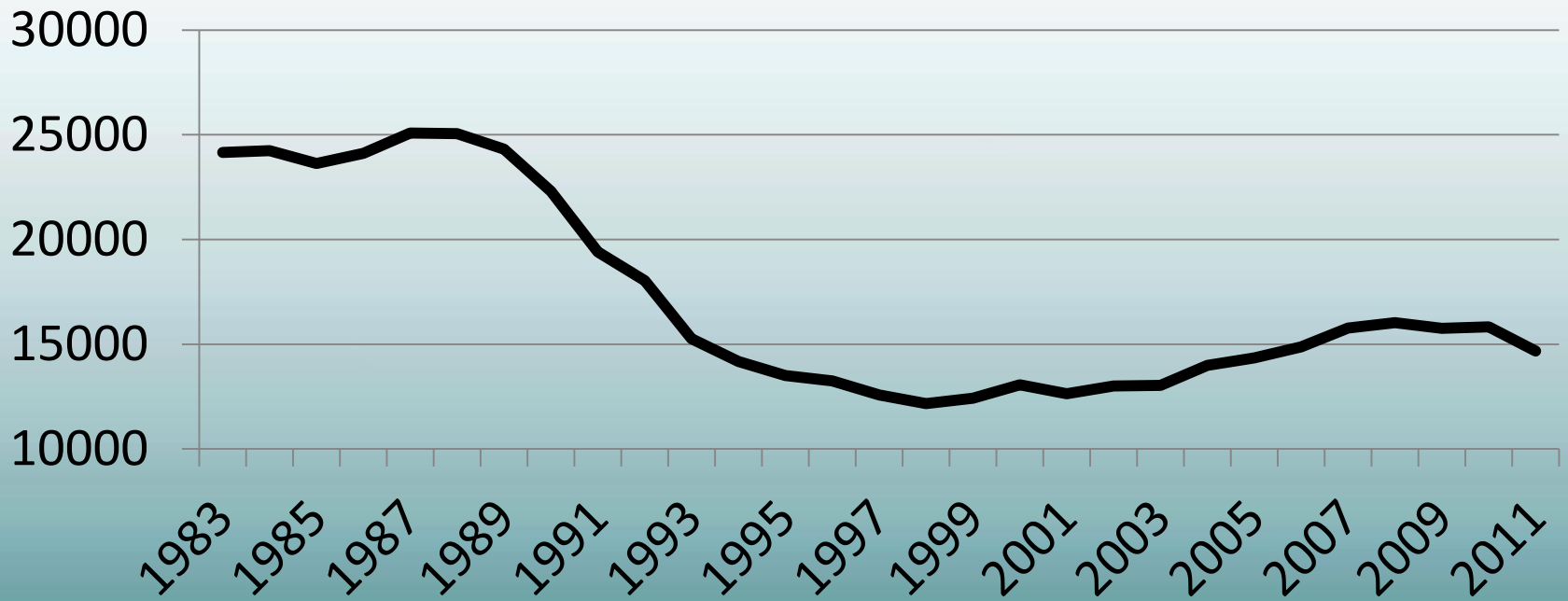

... saaks õpetaja palka 1000 € kuus

Koolivõrk on üles ehitatud ajale, kui sündivus oli 22-25 000 last aastas

- **1988: 25 060**
- **1998: 12 167**
- **2011: 14 679**

Sündivus

Õpilaste arv on langenud ca 40%

Õppeaasta	Õpetajate arv	Õpetajate ametikohtade arv	Õpilaste arv	Õpilaste arv õpetaja ametikoha kohta
1997/1998	16,9	12,0	224,1	18,7
1998/1999	16,9	13,0	223,7	17,2
1999/2000	18,4	14,3	222,2	15,5
2000/2001	18,3	14,1	218,6	15,6
2004/2005	16,0	13,9	190,9	13,8
2005/2006	15,8	13,7	181,0	13,2
2006/2007	15,2	13,0	171,0	13,2
2007/2008	15,0	12,8	162,0	12,6
2008/2009	14,7	12,5	154,5	12,4
2009/2010	14,7	12,2	149,6	12,3
2010/2011	14,4	12,0	145,9	12,2
2011/2012	14,3	11,9	143,0	12,0

Eesti üldhariduskoolide õpetajate , ametikohtade arvu ja õpilaste arvu näitajad tuhandetes

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

(kuni 2000/2001 õa Statistikaameti ja alates 2005/2006 õa EHISE pedagoogide registri andmete põhjal)

Haridustoetus kui illusioon

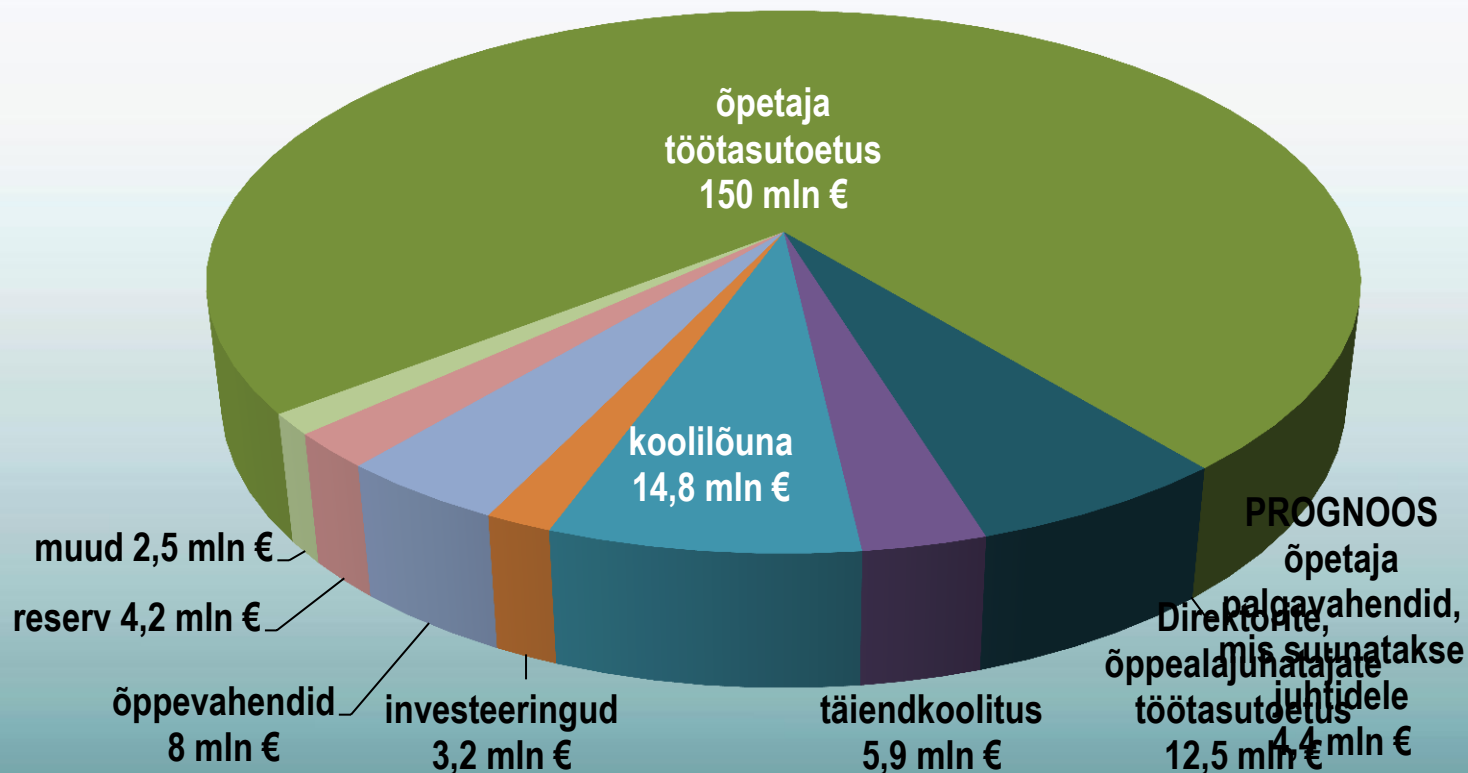

Mis on haridustoetus?

- Riigi poolt kohalikele omavalitsustele (koolipidajatele) antav toetus PGS-is sätestatud kohustuste täitmiseks.

*õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate
töötasu ning täienduskoolituse, investeeringute,
õppekirjanduse, põhikooliõpilaste koolilõuna,
õpilaskodukohtade toetuseks*

Tänased haridustoetuse jaotuse alused ei taga kogu eraldatud töötasutoetuse jõudmist õpetajani

2013.a. suureneb riigi haridustoetuses
tööjõukulude osakaal
11% ehk *ca* 16 mln €.

- 7,5 mln € riigieelarvelist lisaraha
- 3,7 mln €: 2% täienduskoolitust riigi vastutusele
- 4,2 mln € haridustoetuse reservi
- 0,5 mln töötuskindlustusmaksu alanemisest

Mis muutub 1.01.2013?

- Ametijärgud ja atesteerimissüsteem säilivad.
Atesteerimine lõpetatakse ja uus kutsetesüsteem rakendub 1.01.2014
- Õpetaja palga alammäärad kasvavad
 - nooremõpetaja (17,6 %)
 - õpetaja (11%)
- Õpetaja palga alammäärad säilivad
 - vanemõpetaja
 - õpetaja-metoodik
- Klassijuhataja lisatasu säilib

Omavalitsusliitude Koostöökogu

- **Õpetaja töötasu kasv on haridustoetuse prioriteediks. Õpetajate töötasu kasvuks tuleb leida lisavahendeid ka väljapoolt haridustoetuse sisemisi muudatusi.**
- **Toetatakse õpetajaameti kui terviku käsitlust. Klassijuhataja lisatasu on osa õpetaja ametipalgast.**
- **Haridustoetuses 1% täiendkoolituseks**

Riigi haridustoetuses...

- Arvestuslikuks töötasutoetuseks õpetajale VÄHEMALT
 $715 + 20\% = 858 \text{ €}$
- Pedagoog-metoodikutele arvestatakse riigi toetus jätkuvalt
 $858 + 31 = 889 \text{ €}$

Riigi poolt tagatakse palga alammäärade säilimine ja tõus

Kehtivad ametijärgud	Osakaal %	Kehtiv alammäär	Kavandata alammäär 1.01.2013	Palgakorralduseks antav toetus ÕPETAJA KOHTA, mille <u>TEGELIK jaotus on kooli otsustada</u>
Noorempedagoog	6,0	608	715	+143
Pedagoog	70,0	644	715	+143
Vanempedagoog	17,0	736	736	+122
Pedagoog- metoodik	3,0	889	889	* Tagatakse 715+143+metoodiku lisa 31€

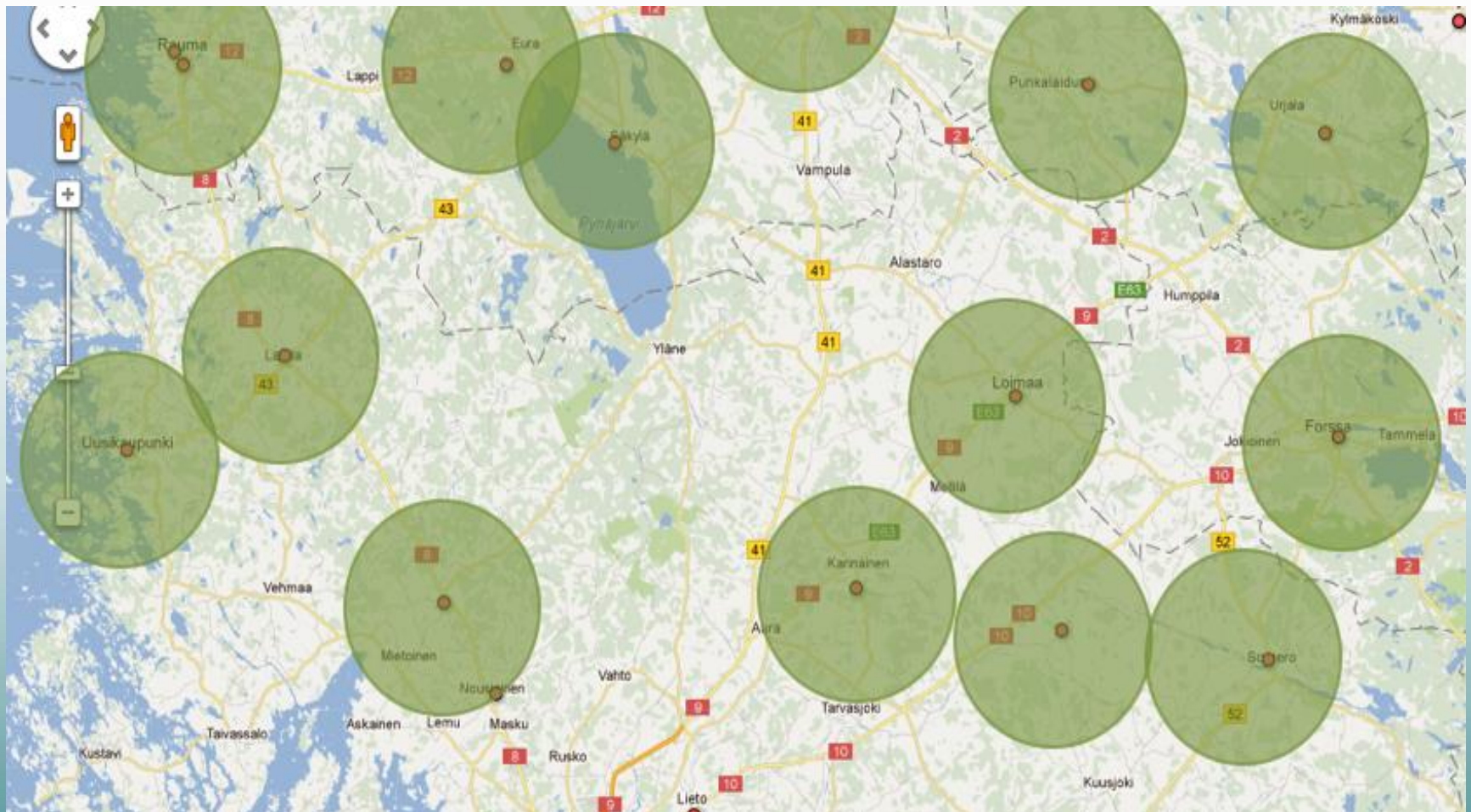
Selgus ja arusaadavus jagatud vastutusest

- Riigi haridusraha kasutamine peab olema läbipaistev ja igale inimesele arusaadav
- **Riik vastutab**, et haridustoetus jõuab koolipidajani
- **Omavalitsus** (koolipidaja) **vastutab**, et õpetaja töötasutoetus jõuab õpetajani!

1995–2011 on suletud 202 kooli

- ✓ 12 on gümnaasiumi
- ✓ **190 on põhikooli**
- ✓ Lähema nelja aastaga väheneb õpilaste arv gümnaasiumiastmes veel 14-15%.

Soome gümnaasiumivõrk:

Järgmisel aastal

- Jaanuarist sihtotstarbeline õpetajate, direktorite, õppealajuhatajate töötasutoetus
- Septembrist loodetavasti uus PGS ja sisulised hariduskorralduslikud muudatused
 - Selge vastutus-riik ja KOV
 - Koolijuhi vastutuse kasv
 - Vähem riiklikult kehtestatud normatiivseid regulatsioone
 - Õpetaja palgakorralduse aluste muutus

Kokkuvõtteks

- Õpetajate töötasutoetuse maht kasvab 11%
- Omavalitsused peavad hoolitsema, et riigi toetus jõuab õpetajani nagu PGSiis sätestatud.
- Koolivõrk peab lähtuma vajadustest ja demograafilisest olukorrast-KOOLI

INFOPÄEVAD „Õpetaja palgatõus ja haridustoetus“

Sihtgrupp: KOV juhid, haridusjuhid, koolijuhid, õpetajate esindajad

Toimumise ajad:

7.12 Lääne- ja Hiiu maakonnad- Haapsalu Kolledž, kl 11.00-13.00

11.12 Tartu- ja Jõgeva maakonnad- Haridus- ja Teadusministeerium, Tartu kl 10.00-12.00

12.12 Harju maakond- Saue Gümnaasium, kl 11.00-13.00

13.12 Tallinn -Inglise Kolledž, kl 15.00-17.00

14.12 Rapla- ja Järva maakonnad- Paldiski, Järva Maavalitsuses, kl 9.30-11.30

17.12 Pärnu- ja Saare maakonnad-Pärnus, Pärnu Maavalitsuses kl 11.00-13.00

18.12 Viljandi- ja Valga maakonnad-Viljandis, Viljandi Maavalitsuses, kl 10.00-12.00

19.12 Võru- ja Põlva maakonnad- Võru Kesklinna Gümnaasiumis, kl 10.00-12.00

20.12 Ida-Viru maakond- Jõhvi Vene Gümnaasiumis, kl 11.00-13.00

9.01.2013 Lääne-Viru maakond- Rakveres, Lääne-Viru Maavalitsuses kl 11.00-13.00

Käsitletavad teemad:

Riigi ja omavalitsuse vastutuse ja ülesannete jaotus

Riigi haridustoetuse jaotus ja aruandlus

Õpetajaameti ümberkujundamine

Õpetaja palgakorraldus